

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ

Кафедра обліку і аудиту

ЗАВДАННЯ І МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до виконання курсової роботи
з дисципліни**

«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Харків – 2014

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри обліку і аудиту 27 лютого 2012 р., протокол № 7.

Рекомендуються для студентів спеціальності «Облік і аудит» усіх форм навчання.

Укладачі:

проф. О.Г.Кірдіна,
доц. Т.О. Петухова

Рецензент

проф. Н.В.Чебанова

ЗАВДАННЯ І МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи
з дисципліни
«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Відповідальний за випуск Петухова Т.О.

Редактор Решетилова В.В.

Підписано до друку 24.10.13 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк. арк. 1,25. Тираж 50. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

**УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ**

Кафедра «Облік і аудит»

**Методичні вказівки та завдання до курсової
роботи з дисципліни
«Фінансовий облік»**

Харків – 2013 рік

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри «Облік і аудит» 27 лютого 2012 р., протокол № 7.

Рекомендуються для студентів спеціальності «Облік і аудит» усіх форм навчання.

Укладачі:

проф. О.Г.Кірдіна,
доц. Т.О. Петухова

Рецензент

проф. Н.В.Чебанова

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота з дисципліни «Фінансовий облік» є обов'язковою складовою навчального плану за формою індивідуальної самостійної роботи студентів, яка забезпечує закріплення, поглиблення, узагальнення знань, одержаних студентами під час навчання та удосконалення фахової підготовки випускників.

Метою курсової роботи є:

- розвиток умінь самостійної роботи по збору, вивченню, аналізу та узагальненню матеріалу, необхідного для розкриття теоретичного питання курсової роботи та виконання практичної частини;
- вироблення умінь формулювати логічно послідовно і доказово викладати судження і висновки та публічно їх захищати;
- формування методологічної, **методичної** та психологічної готовності до самостійної роботи;
- формування вміння працювати з літературними джерелами і законодавчими актами, а також практичних навичок по застосуванню теоретичних знань в практиці роботи спеціаліста;
- закріплення, поглиблення, узагальнення знань з організації обліку виробничих витрат, складу загальновиробничих витрат та засобів їх розподілу, обліку готової продукції, реалізації та обчислення фінансового результату діяльності підприємства, розрахунку сум податків та обов'язкових платежів тощо;
- формування творчих здібностей щодо вибору найбільш раціональних методів роботи.

Для досягнення вищезазначених цілей студент повинен дати відповідь на теоретичне питання і в практичній частині самостійно виконати весь комплекс облікових і розрахункових робіт, зробити необхідні узагальнення і висновки про результати фінансово-господарської діяльності підприємства.

Курсова робота складається з двох частин: теоретичної і практичної.

Пропонований для практичної частини курсової роботи матеріал характеризує місячний цикл бухгалтерських робіт з усіма необхідними розрахунками і узагальненнями.

Структура методичних вказівок до курсової роботи:

- 1 Завдання до курсової роботи:
  - 1.1 Вимоги до обрання варіанта;
  - 1.2 Перелік теоретичних питань;
  - 1.3 Завдання до практичної частини.
- 2 Перелік питань курсу для виконання курсової роботи.
- 3 Список рекомендованої літератури.
- 4 Послідовність та методичні рекомендації до виконання курсової роботи.
- 5 Вимоги до оформлення роботи.
- 6 Вимоги до захисту та критерії оцінювання курсової роботи.
- 7 Додатки.

1 ЗАВДАННЯ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1 Вимоги до обрання варіанта

У першій частині курсової роботи студент повинний розкрити теоретичне питання згідно з обраним варіантом за порядковим номером студента в журналі.

У практичній частині курсової роботи студент повинний скласти баланс підприємства на 30 вересня 201x року, звіт про фінансові результати за вересень 201x року та сформулювати висновки. Номер варіанта практичної частини контрольної роботи обирається за першою літерою прізвища студента.

1.2 Перелік теоретичних питань

- 1 Облік праці та її оплати.
- 2 Облік фінансових результатів.
- 3 Облік основних засобів.
- 4 Облік нематеріальних активів.
- 5 Амортизація основних засобів і нематеріальних активів: облік і нарахування.

- 6 Облік виробничих запасів промислового підприємства та малоцінних і швидкозношуваних предметів.
- 7 Облік грошових коштів.
- 8 Облік витрат виробництва.
- 9 Облік витрат діяльності.
- 10 Облік доходів.
- 11 Облік власного капіталу.
- 12 Облік забезпечень та цільового фінансування.
- 1 Фінансова звітність підприємств.
- 13 Облік розрахунків з покупцями та замовниками.
- 14 Облік розрахунків з різними дебіторами.
- 15 Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками.
- 16 Облік розрахунків з бюджетом.
- 17 Облік розрахунків зі страхування.
- 18 Облік розрахунків з іншими кредиторами.
- 19 Витрати і доходи майбутніх періодів.
- 20 Інвентаризація основних засобів і товарно-матеріальних цінностей.
- 21 Облік касових операцій.
- 22 Облік операцій з векселями.
- 23 Облік бартерних операцій.

1.3 Завдання до практичної частини

Пропонований для практичної частини курсової роботи матеріал характеризує місячний цикл бухгалтерських робіт з усіма необхідними розрахунками й узагальненнями. Матеріал характеризує роботу підприємства за вересень 201х року.

1.3.1 Виконуючи завдання необхідно:

- 2 Враховуючи характеристику підприємства та залишки синтетичних рахунків (таблиця 1) скласти баланс на початок звітного періоду (форма 1 додатка Б).
- 3 Відкрити синтетичні рахунки (субрахунки) за даними початкового балансу, записати залишки на початок періоду.
- 4 Відкрити аналітичні рахунки (вихідні дані в таблицях 1 та 2):

- до рахунку 23 «Незавершене виробництво»: 231 і 232;
- до рахунку 201 «Сировина та матеріали»: 2011 «Матеріали» та 2012 «Транспортно-заготівельні витрати».

5 Записати господарські операції, наведені у таблиці 3, до Журналу реєстрації господарських операцій, враховуючи суми, надані у таблиці 5, або здійснити необхідні розрахунки.

6 Визначити кореспонденцію рахунків та відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

7 Виконати підрахунок оборотів і залишків по рахунках бухгалтерського обліку.

1 Скласти оборотну відомість по рахунках бухгалтерського обліку за вересень 201х року (за формою, що запропонована у таблиці 7).

8 Скласти Баланс на кінець звітнього періоду (форма 1 додатка Б), Звіт про фінансові результати за звітний період (форма 2 додатка В).

1.3.2 Вихідні дані до практичної частини

1.3.2.1 Характеристика підприємства:

Відкрите акціонерне товариство «Машинобудівник» (скорочено ПАТ «Машинобудівник») зареєстроване 25.01.2004 р.

Код ЄДРПОУ 19020507.

Поштова адреса : 61052, м. Харків, вул. Котлова, 36.

Тел. +38-057-722-49-94.

Директор – Альошин Віктор Михайлович.

Головний бухгалтер – Майстренко Галина Іванівна.

ВАТ «Машинобудівник» випускає два види продукції: міні культиватори (виріб А) та оприскувачі механічні (виріб Б).

1.3.2.2 Дані по залишках за синтетичними рахунками на 1 вересня 201х року наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Залишки по синтетичних рахунках та субрахунках підприємства на 1 вересня 201х року, грн

Шифр	Назва рахунку	Залишок, грн
10	Основні засоби	822 822,00
131	Знос основних засобів	99 736,00
12	Нематеріальні активи	124 670,00
14	Фінансові довгострокові вкладення	149 868,00
201	Матеріали	72 308,60
203	Паливо	51 246,70
22	МШП	11 220,30
23	НЗВ (виріб А)	19 495,89
26	Готова продукція	47 374,60
311	Поточні рахунки в національній валюті	402 948,10
312	Поточні рахунки в іноземній валюті	74 802,00
313	Інші рахунки в банку в національній валюті	62 335,00
341	Короткострокові векселі одержані	12 467,00
36	Розрахунки з покупцями та замовниками	244 881,20
372	Розрахунки із підзвітними особами	2 493,40
377	Розрахунки з іншими дебіторами	1 246,70
39	Витрати майбутніх періодів	1 247,70
40	Статутний капітал	1 230 000,00
441	Нерозподілений прибуток	15 745,82
601	Короткострокові кредити банків	305 441,50
621	Короткострокові векселі видані	24 934,00
631	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	44 881,20
6411	Розрахунки за податками (ПДВ)	51 870,05
6412	Розрахунки за податками (ПДФО)	30 265,00
65	Розрахунки зі страхування	90 246,70
661	Розрахунки з оплати праці	190 229,77
67	Розрахунки з учасниками	18 077,15

1.3.2.3 Для обліку витрат на виробництво окремих виробів до синтетичного рахунку 23 «Незавершене виробництво» відкрито два аналітичні рахунки: «Виробництво А» та «Виробництво Б», на яких записані залишки НЗВ на 01.12.Хх року. (таблиця 2).

Таблиця 2 – Структура залишків незавершеного виробництва на 01 вересня 201х року

Стаття витрат	Питома вага, %	
	А	Б
Сировина та матеріали	52,00	-
Заробітна плата	25,00	-
Відрахування на соціальне страхування (42,7%)	10,68	-
Загальногосподарські витрати (розподілена частина)	12,32	-

1.3.2.4 Господарські операції, що відбулись у вересні на ВАТ «Машинобудівник» наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Зміст господарських подій за вересень 201х року

Зміст господарської операції	Сума, грн (обирається з таблиці 4 згідно з варіантом – перша літера прізвища студента)
1	2
1 Оприбутковані в касу гроші, отримані за чеком з поточного рахунку в банку на господарські потреби	820,00
2 Перераховано з поточного рахунку на персональні карткові рахунки працівників заробітну плату за серпень	
3 Перераховано з поточного рахунку заборгованість органам соціального страхування за ЕСВ та бюджету за ПДФО	
4 Видано готівкою гроші підзвіт: а) на витрати під час відрядження до Києва; б) на господарські витрати	650,00 120,0
5 Невикористану готівку здано до банку і зараховано на поточний рахунок підприємства	?
6 Зараховано на поточний рахунок короткострокову позику банку	200 000,00

Продовження таблиці 3

1	2
---	---

7 Перераховано з поточного рахунку за придбані матеріали	90 000,00
8 Зараховано на поточний рахунок отримані дивіденди за акціями	50 000,00
9 Одержано вексель в оплату боргу за продукцію	5 700,00
10 Видано вексель в оплату боргу за одержані матеріали	1 600,00
11 Нарахована і розподілена заробітна плата:	
а) працівникам виробництва, що зайняті в процесі виготовлення виробів:	
-А	80 000,00
-Б	100 000,0
б) працівникам, що обслуговують устаткування	40 000,0
в) персоналу заводууправління	60 000,0
12 Утримані з заробітної плати персоналу:	
а) ЕСВ	?
б) податок з доходів фізичних осіб	?
в) аліменти	1200,00
13 Проведено нарахування ЕСВ на ФОП	?
14 Отримано рахунок постачальника за електроенергію витрачену:	
- на обслуговування устаткування	86 863,00
- на освітлення заводууправління	25 000,00
15 Із поточного рахунку перераховано кошти в погашення заборгованості по короткостроковій позиції банку	200 000,00
16 Оприбутковані на склад матеріали:	
- за обліковими цінами	125 000,00
- податок на додану вартість (ПДВ)	?
17 Рахунок транспортної організації за доставку і розвантаження придбаних матеріалів:	
- послуги	5 600,00
-ПДВ	?
18 Оприбутковані на склад МШП, придбані на підставі авансового звіту,	89,00
ПДВ	?
19 На підставі авансового звіту списуються витрати:	
а) пов'язані з відрядженням до Києва (повністю)	?
б) на придбання МШП	?
20 Повернуто в касу залишок підзвітної суми	?

Продовження таблиці 3

1	2
---	---

21 Відпущено зі складу матеріали за обліковими цінами на: - виробництво виробу А - виробництво виробу Б - експлуатацію та обслуговування устаткування - потреби заводууправління	68900,00 56800,00 5600,00 2500,00
22 Списується частина ТЗВ, яка належить до матеріалів, витрачених на: - виробництво виробу А - виробництво виробу Б - експлуатацію та обслуговування устаткування - потреби заводууправління	? ? ? ?
23 Передано зі складу в експлуатацію МШП для потреб заводууправління	800,00
24 Передано зі складу в експлуатацію МШП для утримання устаткування	1200,00
25 Реалізовано основні засоби: - первісна вартість - сума зносу за період експлуатації -65% - доход від реалізації основних засобів - податкове зобов'язання з ПДВ	16289,00 ? 24000,00
26 Надійшли гроші на поточний рахунок за реалізовані основні засоби	?
27 Відображено фінансовий результат від реалізації основних засобів	?
28 Амортизаційні відрахування основних засобів за вересень*: - з устаткування цехів - з будівель, споруд заводууправління	? ?
* 85 % від загальної вартості основних засобів використовується у виробничих потребах, а решта – в адміністративних. Амортизація нараховується прямолінійним методом. Середній очікуваний строк корисного використання об'єктів основних засобів, що використовуються: у виробничому процесі – 10 років; для адміністративних потреб – 15 років.	
29 Розрахунок розподілу непрямих витрат і включення до собівартості продукції: - А - Б	? ?
30 Списано нерозподілені постійні загальновиробничі витрати	?

Продовження таблиці 3

1	2
---	---

31 Списано на фінансовий результат загальногосподарські витрати	?
32 Здана на склад із виробництва готова продукція: - вироби А - 1300 шт. - вироби Б - 500 шт.	
33 Пред'явлено рахунок покупцю за реалізовану продукцію: - вироби А - 1200 шт. - вироби Б - 400 шт. -ПДВ	
34 Із поточного рахунку оплачено витрати на доставку готової продукції до станції призначення (з ПДВ)	5600,00
35 Надійшла на поточний рахунок від покупця повна оплата за відвантажену продукцію	
36 Списано виробничу собівартість реалізованої продукції: - вироби А - 1200 шт. - вироби Б - 400 шт.	
37 Списано адміністративні витрати	
38 Списано собівартість реалізованої продукції	
39 Перераховано з поточного рахунку підприємства: а) постачальникам б) покупцям штрафи за порушення термінів постачання	120 000,00 660,0
40 Перераховано з поточного рахунку до бюджету податок на додану вартість	?
41 Нараховано податок на прибуток від оподаткованого прибутку	?
42 Податок на прибуток списано на фінансові результати	?
43 Визначено чистий прибуток після оподаткування	?

Таблиця 4 – Суми господарських операцій за вересень 201х року

Порядковий номер господарської операції за завданням (таблиця 3)	Перша літера прізвища студента								
	А,Б,В	Г,Д,Е,Є	Ж,З,І	К,Л,М	Н,О,П	Р,С,Т	У,Ф,Х	Ц,Ч,Ш,Щ	Ю,Я
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	820,00	920,86	1111,92	783,92	708,89	1230,00	1284,94	410,00	1590,05
4а	650,00	729,95	881,40	621,40	561,93	975,00	1018,55	325,00	1260,40
4б	120,00	134,76	162,72	114,72	103,74	180,00	188,04	60,00	232,69
6	200000,00	224600,00	271200,00	191200,00	172900,00	300000,00	313400,00	100000,00	387816,00
7	90000,00	101070,00	122040,00	86040,00	77805,00	135000,00	141030,00	45000,00	174517,20
8	50000,00	56150,00	67800,00	47800,00	43225,00	75000,00	78350,00	25000,00	96954,00
9	5700,00	6401,10	7729,20	5449,20	4927,65	8550,00	8931,90	2850,00	11052,76
10	1600,00	1796,80	2169,60	1529,60	1383,20	2400,00	2507,20	800,00	3102,53
11а	80000,00	89840,00	108480,00	76480,00	69160,00	120000,00	125360,00	40000,00	155126,40

Продовження таблиці 4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11а	100000,00	112300,00	135600,00	95600,00	86450,00	150000,00	156700,00	50000,00	193908,00

11б	40000,00	44920,00	54240,00	38240,00	34580,00	60000,00	62680,00	20000,00	77563,20
11в	60000,00	67380,00	81360,00	57360,00	51870,00	90000,00	94020,00	30000,00	116344,80
12в	1200,00	1347,60	1627,20	1147,20	1037,40	1800,00	1880,40	600,00	2326,90
14а	86863,00	97547,15	117786,23	83041,03	75093,06	130294,50	136114,32	43431,50	168434,31
14б	25000,00	28075,00	33900,00	23900,00	21612,50	37500,00	39175,00	12500,00	48477,00
15	200000,00	224600,00	271200,00	191200,00	172900,00	300000,00	313400,00	100000,00	387816,00
16	125000,00	140375,00	169500,00	119500,00	108062,50	187500,00	195875,00	62500,00	242385,00
17	5600,00	6288,80	7593,60	5353,60	4841,20	8400,00	8775,20	2800,00	10858,85
18	89,00	99,95	120,68	85,08	76,94	133,50	139,46	44,50	172,58
21а	68900,00	77374,70	93428,40	65868,40	59564,05	103350,00	107966,30	34450,00	133602,61
21б	56800,00	63786,40	77020,80	54300,80	49103,60	85200,00	89005,60	28400,00	110139,74
21в	5600,00	6288,80	7593,60	5353,60	4841,20	8400,00	8775,20	2800,00	10858,85
21г	2500,00	2807,50	3390,00	2390,00	2161,25	3750,00	3917,50	1250,00	4847,70
23	800,00	898,40	1084,80	764,80	691,60	1200,00	1253,60	400,00	1551,26
24	1200,00	1347,60	1627,20	1147,20	1037,40	1800,00	1880,40	600,00	2326,90
25а	16289,00	18292,55	22087,88	15572,28	14081,84	24433,50	25524,86	8144,50	31585,67
25в	24000,00	26952,00	32544,00	22944,00	20748,00	36000,00	37608,00	12000,00	46537,92
34	5600,00	6288,80	7593,60	5353,60	4841,20	8400,00	8775,20	2800,00	10858,85
39а	120000,00	134760,00	162720,00	114720,00	103740,00	180000,00	188040,00	60000,00	232689,60
39б	660,00	741,18	894,96	630,96	570,57	990,00	1034,22	330,00	1279,79

1.3.2.5 Розподіл загальновиробничих витрат здійснюється за допомогою даних, що наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Вихідні дані для розподілу загальновиробничих витрат

Показник	Варіант				
	1,6,11,16	2,7,12,17	3,8,13,18	4,9,14,19	5,10,15,20
База розподілу в умовах нормальної потужності, од. продукції	1900	1950	1850	1750	2000
База розподілу в умовах фактичної потужності, од. продукції	Розрахункові дані				
Частина змінних накладних витрат	80	90	85	70	95
Частина постійних накладних витрат	20	10	15	30	5

2 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ КУРСУ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

- 1 Види обліку, що використовуються на підприємстві.
- 2 Основні задачі бухгалтерського обліку. Вимоги до бухгалтерського обліку.
- 3 Основні принципи бухгалтерського обліку і фінансової звітності.
- 4 Три види вимірників, які використовуються в бухгалтерському обліку.
- 5 Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку.
- 6 Метод бухгалтерського обліку. Елементи методу бухгалтерського обліку.
- 7 Поняття та структура бухгалтерського балансу. Чотири типи впливу господарських операцій на баланс.
- 8 Рахунки бухгалтерського обліку. Дебет, кредит бухгалтерського рахунку. Оборот бухгалтерського рахунку. Сальдо бухгалтерського рахунку.
- 9 Кореспонденція рахунків та подвійний запис.
- 10 Синтетичні рахунки та аналітичні рахунки. Субрахунок.
- 11 Класифікація рахунків у залежності від економічного змісту.
- 12 Класифікація рахунків за призначенням і структурі.
- 13 План рахунків.
- 14 Документація. Бухгалтерський документ. Первинний документ. Класифікація бухгалтерських документів.
- 15 Інвентаризація.
- 16 Калькуляція.
- 17 Облікові реєстри та виправлення допущених помилок в облікових реєстрах.
- 18 Облік витрат.
- 19 Облік доходів.
- 20 Облік грошових коштів.
- 21 Облік розрахунків з покупцями та з різними дебіторами.
- 22 Облік основних засобів.
- 23 Облік нематеріальних активів.
- 24 Амортизація основних засобів і нематеріальних активів: облік і нарахування.
- 25 Облік виробничих запасів та малоцінних і швидкозношуваних предметів.

26 Інвентаризація основних засобів і товарно-матеріальних цінностей.

27 Облік розрахунків з оплати праці.

28 Облік розрахунків з постачальниками та з іншими кредиторами.

29 Облік розрахунків з бюджетом та розрахунків зі страхування і забезпечення.

30 Облік власного капіталу.

31 Облік фінансових результатів.

32 Витрати і доходи майбутніх періодів, цільове фінансування.

33 Фінансова звітність.

3 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1 Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]: [Закон України від 16.07.99 №996- XIV, редакція від 14.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

2 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]: [Положення Мінфіну України від 31.01.99 N 87, редакція от 10.01.2012, підстава z1556-11]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99>

3 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс» (Форма №1) [Електронний ресурс]: [Положення Мінфіну України від 31.03.1999 № 87]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0396-99>

4 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати» (Форма №2) [Електронний ресурс]: [Положення Мінфіну України від 31.03.1999 № 87, редакція від 10.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0397-99>

5 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс]: [Положення Мінфіну України від 27.04.2000 № 92, редакція від від 10.01.2012, підстава

z1556-11]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>

6 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» [Електронний ресурс]: [Положення Мінфіну України від 18.10.1999 № 242, редакція від 10.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>

7 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс]: [Положення Мінфіну України від 20.10.99 N 246, редакція від 10.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

8 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» [Електронний ресурс]: [Положення Мінфіну України від 20.10.1999 № 246, редакція від 10.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

9 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доход» [Електронний ресурс]: [Положення Мінфіну України від 29.11.99 N 290, редакція від 10.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>

10 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс]: [Наказ Мінфіну України від 31.12.1999 № 318, редакція від 10.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

11 План рахунків активів, зобов'язань, капіталу і господарських операцій підприємств і організацій України [Електронний ресурс]: [Наказ Мінфіну України від 30.11.99 № 291, зі змінами, прийнятими від 09.12.2011 № 1591]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>

12 Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: [Закон України від 02.12.2010 № 2755-IV, зі змінами та доповненнями від 28.04.2012]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

13 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам [Електронний ресурс]: [Наказ Мінфіну України від 28.10.2003 № 601, редакція від 10.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>

14 Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]: [Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII, зі змінами та

доповненнями від 22.02.2012]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

15 Про оплату праці [Електронний ресурс]: [Закон України від 24 березня 1995 року №108/95ВР, зі змінами та доповненнями]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>

16 Інструкція зі статистики заробітної плати [Електронний ресурс]: [Наказ Держкомстату України від 13.01.2004 року № 5, зі змінами та доповненнями, внесеними наказом Держкомстату України від 13.01.2004]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>

17 Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне страхування [Електронний ресурс]: [Закон України від 08.07.2010 №2464-IV, зі змінами та доповненнями, редакція від 01.10.2011]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>

18 Ткаченко, Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність [Текст]: підручник /Н.М. Ткаченко. - 3-тє вид., допов. і перероб. – К.: Алерта, 2008. – 925 с.

19 Сук, Л.К. Фінансовий облік [Текст]: навч. посібник для дистанц. навч., для студ. ВНЗ / Л.К. Сук, П.Л. Сук. – К.: Університет «Україна», 2007. – 453 с.

20 Чебанова, Н.В. Фінансовий облік [Текст]: підручник / Н.В. Чебанова, Т.І. Єфименко. – К.: Вид. центр «Академія», 2007. – 704 с.

21 Фінансовий облік [Текст]: підручник для студ. вищ. навч. закл. / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко, І.Ю. Кравченко, Г.А. Ямборко. – К.: Лібра, 2005. – 976 с.

4 ПОСЛІДОВНІСТЬ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1 Основою для відповіді на поставлене теоретичне питання є законодавчі акти України з питань обліку, його організації та звітності, наукова та навчальна література та періодичні видання з практики обліку.

Відповідь на теоретичне питання повинна мати таку структуру:

- вступ, у якому необхідно: чітко сформулювати мету і визначити завдання дослідження, що проводиться; розкрити актуальність теми дослідження. Одним з найважливіших аргументів на користь актуальності є нерозробленість (повна або часткова) проблеми. Високу оцінку отримують ті курсові роботи, які відрізняються практичною значущістю вирішуваних питань.

Один з найбільш поширених та серйозних недоліків курсових робіт полягає в тому, що формулювання цілей і завдань не задовольняє вимог чіткості і змістовної обґрунтованості. Крім нечіткого визначення завдань дослідження, у введенні КР зустрічаються й інші типові недоліки. Так, наприклад, нерідко у вступі намагаються не тільки поставити проблему, але і вирішити її. Такий підхід, з методологічної точки зору, є помилковим. Вступ повинен вводити в коло порушених проблем, визначити мету і **характер** майбутньої роботи. Вступ повинен бути написаний лаконічною мовою, відрізнятися логічною стрункістю і займати за своїм обсягом до двох сторінок комп'ютерного набору.

Основна частина відповіді на теоретичне питання повинна відображати не тільки теоретичне обґрунтування та методологію дослідження, що проводиться, але й являти собою практико-орієнтовану, аналітичну частину роботи. У ній на основі вивчених праць вітчизняних і зарубіжних авторів повинні бути викладені:

- об'єкти обліку і задачі обліку щодо удосконалення управління, контролю і аналізу;
- документальне оформлення операцій з розробкою схем документообігу,
- організація синтетичного і аналітичного обліку господарських операцій;
- характеристика реєстрів, які використовуються при різних способах обробки інформації.

4.2 Практичну частину курсової роботи рекомендується послідовно виконувати у п'ять етапів.

4.2.1 Перший етап

На першому етапі необхідно по залишках синтетичних рахунків (таблиця 1) скласти баланс на початок звітного періоду за формою 1, яку наведено у додатку Б, та відкрити синтетичні та аналітичні рахунки: записати залишки на початок періоду.

4.2.1.1 Методика складання балансу підприємства (форма № 1)

Зміст і форма звіту про фінансові результати передбачені Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 2.

Баланс – це звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

При складанні бухгалтерського балансу необхідно врахувати:

- залишкова вартість нематеріальних активів визначається як різниця між первинною вартістю та зносом нематеріальних активів: рядок 010 = рядок 011 – рядок 012;

- залишкова вартість основних засобів визначається як різниця між первісною вартістю та зносом основних засобів: рядок 030 = рядок 031 – рядок 032;

- до підсумку активів балансу включається тільки залишкова вартість, тому що саме вона визнається активом. Первинна вартість та знос не входять до підсумку, а тільки використовуються для розрахунків залишкових вартостей;

- у статті «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» І розділу пасиву відображається сума прибутку або сума непокритого збитку. Сума збитку подається в балансі в дужках та вирахувати при визначенні підсумку власного капіталу.

4.2.1.2 Відкриття синтетичних та аналітичних рахунків

Використовуючи дані початкового балансу відкрити синтетичні рахунки: записати залишки на початок періоду. Спрощена форма бухгалтерського рахунку може бути подана собою Т-подібною формою або у табличному вираженні.

Також на цьому етапі необхідно за обраною Вами формою рахунку відкрити аналітичні рахунки до рахунків:

- 23 «Незавершене виробництво»: 231 і 232;
- 201 «Сировина та матеріали»: 2011 «Матеріали» та 2012 «Транспортно-заготівельні витрати».

Залишки за вказаними аналітичними рахунками наведено в таблиці 1.

4.2.2 Другий етап

На другому етапі виконання практичної частини курсової роботи необхідно записати господарські операції, що наведено у таблиці 3, до Журналу реєстрації господарських операцій та вказати суми, надані у таблиці 4.

Форма Журналу реєстрації господарських операцій подана у таблиці 6.

Таблиця 6 – Господарські операції підприємства за вересень 201х року

Зміст операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків (код та назва)	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4

Надалі необхідно визначити кореспонденцію рахунків відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 зі змінами та доповненнями.

4.2.2.1 Розрахунки сум до окремих господарських операцій та визначення кореспонденції рахунків

Варто пам'ятати, що за дебетом рахунку 23 відображаються матеріальні, трудові та інші витрати, що складають основу продукції, тобто ті витрати, які можуть бути віднесені безпосередньо на собівартість продукції, що виготовляється.

Ці витрати за способом включення до собівартості поділяються на прямі – ті, що можливо безпосередньо віднести до собівартості певного виду продукції, і непрямі – ті, що потребують розподілу пропорційно вимірнику, наприклад, заробітної плати основних працівників.

Протягом місяця за дебетом рахунку 91 «Загальновиробничі витрати» ведеться облік виробничих накладних витрат на організацію виробництва та управління цехами, дільницями, іншими підрозділами основного виробництва, а також витрати на утримання та експлуатацію машин і устаткування.

В операціях 30 і 31 необхідно визначити і списати загальновиробничі витрати.

Розрахунок розподілу загальновиробничих витрат провести в таблиці 7.

Таблиця 7 – Розрахунок розподілу загальновиробничих витрат

Показники	Усього	На одиницю бази розподілу (одиниця продукції)	Включення загальновиробничих витрат до	
			витрат на виробництво продукції, робіт, послуг (рах. 23 «Виробництво»), грн	собівартості реалізованої продукції, робіт, послуг (рах. 90 «Собівартість реалізації»), грн
1	2	3	4	5
1 База розподілу при нормальній потужності, од. продукції		X	X	X
Загальновиробничі витрати при нормальній потужності, грн				
3 них:				
2 змінні (ряд.3гр.4=ряд.2гр.3/ ряд.1гр.3)			X	X
3 постійні (ряд.5гр.4=ряд.4гр.3/ ряд.1гр.3)			X	X

Продовження таблиці 7

1	2	3	4	5
4 База розподілу при фактичній потужності, од. продукції		X	X	X
5 Фактичні загальновиробничі витрати, грн:				
6 змінні		X		X
7 Постійні - всього (ряд.6гр.3-ряд.7гр.3)		X	X	X
8 Постійні розподілені (ряд.4гр.3хряд.5гр.4)		X		X
9 Постійні нерозподілені (рядок 7 гр.3-рядок 8 гр.3)		X	X	

Розподіл постійних загальновиробничих витрат при нормальній потужності необхідний для того, щоб сума таких витрат, що перевищує норматив, не включалася в собівартість запасів. У зв'язку з цим нерозподілена сума таких витрат виникне, якщо рівень виробництва в звітному періоді менше, ніж при нормальній потужності. У цьому випадку загальна сума постійних витрат не зміниться, а обсяг зробленої продукції зменшиться. Тому питома вага постійних загальновиробничих витрат на одиницю продукції буде вище звичайної, що приведе до завищення вартості запасів готової продукції (до включення в собівартість наднормативних витрат). Тобто постійні загальновиробничі витрати включаються у виробничу собівартість цілком у тому випадку, коли фактичний обсяг виробництва дорівнює або перевищує нормальну потужність. У цьому випадку вся сума, зібрана на рахунку 91 «Загальновиробничі витрати», буде списана в дебет рахунку 23 «Виробництво».

Таким чином, особливістю при визначенні собівартості готової продукції, згідно з П(С)БО 16, є застосування поняття «нормальна виробнича потужність».

Нормальна виробнича потужність - це очікуваний середній обсяг діяльності (очікуваний рівень виробництва), що може бути досягнутий при звичайних умовах роботи

підприємства протягом декількох років або операційних циклів з урахуванням запланованого обслуговування виробництва.

Розрахунок нормальної виробничої потужності залежить від прийнятої на підприємстві бази розподілу (у курсовій роботі — кількість одиниць виробленої продукції). Наприклад, якщо базою є зарплата працівників виробництва, то визначається її середній рівень протягом декількох років. Нормальною виробничою потужністю при цьому буде обсяг діяльності, при якому фонд оплати праці складає розраховану середню величину.

Якщо базою розподілу на підприємстві є кількість одиниць виробленої продукції, то для того щоб визначити нормальну виробничу потужність, потрібно визначити середню кількість одиниць виробленої продукції за показниками минулих років. При цьому нормальною потужністю підприємства з метою розподілу постійних загальновиробничих витрат буде вважатися обсяг діяльності, при якому кількість одиниць виробленої продукції буде складати розраховану величину.

Сума загальновиробничих витрат, яка не перевищує їх величину при нормальній потужності виробництва, є розподіленою, і включається до виробничої собівартості продукції. Сума, що перевищує «нормальну», вважається нерозподіленою частиною загальновиробничих витрат. Нерозподілені постійні загальновиробничі витрати збільшують собівартість реалізованої продукції в тому періоді, в якому вони виникли (тобто списуються на витрати в період їх виникнення).

Загальновиробничі витрати за вересень за видами продукції розраховуються за допомогою таблиці 6.

Непрямі витрати на виробництво (опер. 29) необхідно розподілити за видами продукції пропорційно заробітній платі працівників основного виробництва за допомогою коефіцієнта розподілу:

$$K = E_{\text{розподілу}} / B_{\text{розподілу}},$$

де K – коефіцієнт розподілу;

$E_{\text{розподілу}}$ – сума непрямих витрат, яка підлягає розподілу;

$B_{\text{розподілу}}$ – база, відповідно до якої виконується розподіл непрямих витрат (наприклад, фонд оплати праці по продукції A + фонд оплати праці по продукції B).

Надалі необхідно визначити суму витрат за видами продукції:

$$E_A = K \times \text{ФОП}_A;$$

$$E_B = K \times \text{ФОП}_B;$$

де E_A – сума непрямих витрат, що розподілена на продукцію А;

E_B – сума непрямих витрат, що розподілена на продукцію Б;

K – коефіцієнт розподілу;

ФОП_A – фонд оплати праці, що нарахована працівникам за виготовлення продукції А;

ФОП_B – фонд оплати праці, що нарахована працівникам за виготовлення продукції Б.

При списанні непрямих витрат в кінці місяця складається відомість розподілу між об'єктами обліку за формою, що подана в таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл непрямих витрат між об'єктами обліку

Об'єкти обліку	Пряма зарплата основних працівників, грн	Коефіцієнт розподілу	Сума непрямих витрат, грн. (рахунок 91)
Виробництво А			
Виробництво Б			
Разом		-	

Примітка – Витрати на заробітну плату визначаються за даними аналітичного обліку за рахунком 231 «Основне виробництво». Непрямі витрати – це загальний дебетовий оборот за рахунком 91 за винятком нерозподілених постійних витрат.

Таким чином, в дебет рахунку 23 в кінці місяця списуються змінні і постійні розподілені загальновиробничі витрати (з кредиту рахунку 91) (опер. 29).

Розглянувши облік основних витрат виробничого підприємства, варто приступити до визначення собівартості готової продукції і списання витрат основного виробництва.

Облік готової продукції ведеться на рахунку 26 «Готова продукція».

При визначенні фактичної виробничої собівартості готової продукції необхідно знати вартість незавершеного виробництва

на початок і кінець звітної місяця. Таким чином, готова продукція оцінюється за фактичною виробничою собівартістю шляхом зведення витрат (до опер. 33) за формою, що подана в таблиці 9.

Таблиця 9 – Розрахунок фактичної виробничої собівартості готової продукції

Стаття витрат	НЗВ по výroбах на 1.12.20Xx року, грн			Витрати за грудень, грн*			НЗВ по výroбах на 31.12.20Xx року, грн			Фактична виробнича собівартість по výroбах, грн **		
	А	Б	Разом	А	Б	Разом	А	Б	Разом	А	Б	Разом
1 Сировина та матеріали							678,90	345,00				
2 Заробітна плата							1245,60	895,30				
3 ЕСВ							?	?				
4 Загально-виробничі витрати							1378,35	789,10				
Фактична виробнича собівартість												

*Витрати за грудень заповнюються на підставі господарських операцій за період

** Фактична виробнича собівартість = НЗВ по výroбах на 1.12.20Xx року, грн + Витрати за період, грн - НЗВ по výroбах на 31.12.20Xx року, грн

Адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати не включаються до собівартості готової та реалізованої продукції. Тому інформація про такі витрати узагальнюється на рахунках витрат звітної періоду: 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут» і 97 «Інші витрати».

На рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємств, витрати на утримання адміністративно-управлінського персоналу, витрати на їх службові відрядження, витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського призначення (оренда, амортизація, ремонт, комунальні послуги),

охорона, юридичні, аудиторські, транспортні послуги, поштово-телеграфні, канцелярські витрати, суми податків, зборів (обов'язкових платежів).

Усі витрати повністю списуються на рахунок 79 «Фінансові результати».

На дебет рахунку 93 «Витрати на збут» відносять витрати пакувальних матеріалів, транспортування продукції, товарів, витрати на маркетинг і рекламу, витрати на оплату праці і комісійні продавцям відділу збуту, амортизацію, ремонт та утримання основних засобів, інших необоротних активів, що використовуються для забезпечення збуту продукції, товарів, послуг. Ці витрати також списуються повністю на дебет рахунку 79 «Фінансові результати».

У операціях 14,16,17,18,25,33,34 необхідно визначити суму ПДВ за діючою ставкою в Україні.

Операції 12 та 13 передбачають визначення суми єдиного соціального внеску, який нараховується на фонд оплати праці та утримується із заробітної плати працівників.

У операції 12 необхідно також виконати розрахунок податку на доходи фізичних осіб.

До операції 22 необхідно визначити суми ТЗВ, що відносяться до дебету рахунків витрат. Тобто суму накопиченого ТЗВ необхідно розподілити за матеріалами, що використовуються підприємством, та тими, що залишаються на складі, пропорційно вартості всіх матеріалів за допомогою коефіцієнта розподілу:

$$K = \text{ТЗВ розподілу} / \text{Б розподілу};$$

де K – коефіцієнт розподілу;

ТЗВ розподілу – сума ТЗВ, яка підлягає розподілу;

Б розподілу – база, відповідно до якої виконується розподіл ТЗВ (наприклад, вартість матеріалів).

Надалі необхідно визначити суму ТЗВ, яка відноситься до матеріалів, що використовуються:

$$\text{ТЗВ а} = K \times \text{М а};$$

$$\text{ТЗВ б} = K \times \text{М б};$$

$$ТЗВ_{в} = К \times М_{в} ;$$

$$ТЗВ_{г} = К \times М_{г} ;$$

де $ТЗВ_{х}$ – сума $ТЗВ$, що розподілена та відноситься до використаних матеріалів на виготовлення продукції А;

$ТЗВ_{у}$ – сума $ТЗВ$, що розподілена та відноситься до використаних матеріалів на виготовлення продукції Б;

$ТЗВ_{а}$ – сума $ТЗВ$, що розподілена та відноситься до використаних матеріалів на загальновиробничі потреби;

$ТЗВ_{з}$ – сума $ТЗВ$, що розподілена та відноситься до використаних матеріалів на адміністративні потреби;

$К$ – коефіцієнт розподілу;

$М_{а}$ – вартість матеріалів, що використовуються на виготовлення продукції Х;

$М_{б}$ – вартість матеріалів, що використовуються на виготовлення продукції У;

$М_{в}$ – вартість матеріалів, що використовуються на загальновиробничі потреби;

$М_{г}$ – вартість матеріалів, що використовуються на адміністративні потреби.

При списанні $ТЗВ$ складається відомість розподілу між об'єктами обліку за формою, що подана в таблиці 10.

Таблиця 10 – Розрахунок розподілу транспортно-заготівельних витрат ($ТЗВ$) за вересень 201х р.

Показник	Вартість матеріалів за обліковими цінами	$ТЗВ$	Фактична собівартість матеріалів
1 Залишок матеріалів на початок місяця			
2 Надійшло за грудень			
Усього			
3 Середній відсоток $ТЗВ$ (відсоток з точністю до 0,001)			
4 Витрачено матеріалів:			
- для виробів А		?	?
- для виробів Б		?	?
- для обслуговування устаткування		?	?
- для потреб заводууправління		?	?
РАЗОМ		?	?

5 Залишок на кінець місяця	?	?	?
----------------------------	---	---	---

До операції 42 необхідно визначити суму чистого зобов'язання з ПДВ. Для цього суму податкового зобов'язання визначають за операцією 40, додають суму заборгованості за ПДВ на початок місяця та податкове зобов'язання, що виникло при реалізації об'єкта основних засобів, і вираховують суму нарахованого податкового кредиту.

Для визначення податку на прибуток за операцією 44 необхідно загальну суму кредитового обороту за рахунком 79 «Фінансові результати» зменшити на суму витрат, списаних в дебет цього ж рахунку, і помножити на ставку податку на прибуток. Відобразити суму податку на рахунку 981 «Податки на прибуток від звичайної діяльності».

Решта суми з рахунку 79 «Фінансові результати», яка залишиться після списання на нього рахунків доходів і витрат, переноситься в кредит рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

4.2.4.1 Для складання оборотної відомості (таблиця 11) використовуйте вихідні дані на початок звітної періоду, дебетові й кредитові обороти на рахунках за звітний період та сальдо по рахунках на кінець звітної періоду.

Ознакою правильності складання є наявність у оборотній відомості трьох пар рівних підсумків:

- а) початкових дебетових та кредитових сальдо;
- б) оборотів по дебету та кредиту всіх рахунків;
- в) кінцевих дебетових та кредитових сальдо.

Таблиця 11 – Оборотна відомість по рахунках підприємства за вересень 201х року

Шифр рахунка	Назва рахунка	Початкове сальдо		Оборот		Кінцеве сальдо	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Разом							

Рівність першої й третьої пар підсумків пояснюється тотожністю сум господарських засобів та джерел їх формування. Рівність оборотів впливає з суті подвійного запису.

4.2.4.2 Для складання балансу (додаток Б) використовують сальдо по рахунках на кінець звітної періоду або оборотну відомість. Дебетові залишки (сальдо) рахунків відображаються в активі балансу, кредитові залишки (сальдо) рахунків – в пасиві. Ознакою правильності складання балансу є балансова рівновага, тобто актив балансу повинен дорівнювати пасиву балансу.

4.2.4.3 Складання звіту про фінансові результати діяльності підприємства (форма № 2).

Зміст і форма звіту про фінансові результати передбачені Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку № 3. Форма звіту про фінансові результати наведена у додатку В.

Чистий дохід від реалізації продукції розраховується як різниця між доходом (виручкою) від реалізації продукції та сумою ПДВ: рядок 035 = рядок 010 – рядок 15.

Валовий прибуток (збиток), який відображається у звіті у ряд. 050, 055, розраховується як різниця між чистим доходом від реалізації продукції (ряд. 035) і собівартістю реалізованої продукції (ряд. 040): рядок 050 (055) = рядок 035 – рядок 040.

Фінансові результати від операційної діяльності розраховуються як різниця між операційними доходами і операційними витратами:

ряд.100 (105) = ряд.050 (055) + ряд.060 – ряд.070 – ряд.080 – ряд.090.

Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування розраховуються таким чином:

ряд.170 (175) = ряд.050 (055) + ряд.100 (105) + ряд.110 + ряд.120.

Податок на прибуток від звичайної діяльності складає відсоток від суми прибутку (згідно з Податковим кодексом України), одержаного від звичайної діяльності:

ряд.210 = ряд.170 * 0,23

Фінансові результати від звичайної діяльності розраховуються як різниця між фінансовими результатами від звичайної діяльності до оподаткування та сумою нарахованого податку на прибуток: рядок 220 = рядок 170 – рядок 210.

Якщо у звітному періоді був отриманий збиток, то його сума дублюється з ряд. 175, тобто податок на прибуток не розраховується.

На підставі оборотної відомості скласти Баланс і Звіт про фінансові результати.

Висновки про результати господарської та фінансової діяльності підприємства необхідно зробити за такими напрямками:

- 1) динаміка активів і пасивів ВАТ «Машинобудівник» (по статтях);
- 2) кінцевий фінансовий результат.

5 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1 Курсова робота повинна виконуватися на аркушах формату А4 з дотриманням ДСТУ до робіт, що виконуються у ВНЗ за допомогою друкувальних засобів;

2 Титульний лист роботи подано у додатку А.

3 На титульному листі обов'язково вказується номер варіанта для теоретичної та для практичної частин курсової роботи.

4 Структура роботи складається зі змісту, вступу, відповіді на теоретичне питання, практичної частини, висновку та списку використаних джерел. У разі необхідності наводяться додатки.

5 На початку відповіді на теоретичні питання наводиться повний текст питання.

6 Наприкінці роботи подається список використаних джерел, на який у тексті відповідей повинні даватися посилання.

7 Відповідь на питання повинна бути чіткою, повною, послідовною, з явним виділенням усіх складових частин питання.

8 Не допускається дублювати текст із літератури і додавати в роботу матеріал, що не є відповіддю на питання.

9 Практична частина повинна містити: Журнал реєстрації господарських операцій, Рахунки бухгалтерського обліку, таблицю розподілу ТЗВ між об'єктами обліку, таблицю розподілу загальновиробничих витрат, зведену відомість витрат на

виробництво і визначення собівартості за видами випущеної продукції, таблицю розрахунку фінансового результату (рахунок 79), оборотну відомість, Баланс (форма 1), Звіт про фінансові результати (форма 2), висновки.

6 ВИМОГИ ДО ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Завершена **курс**ова робота, підписана автором і керівником, подається на кафедру не пізніше ніж за десять днів до призначеного строку захисту. Одночасно з роботою подається рецензія керівника.

Питання про допуск курсової роботи до захисту вирішує керівник роботи та фіксується підписом на титульному листі.

Завершеність і якість виконання курсової роботи оцінює в рецензії **керівник**. У рецензії відзначаються позитивні сторони та недоліки виконаної роботи. На підставі їх узагальнення рецензентом робиться висновок щодо відповідності курсової роботи вимогам вищого навчального закладу. У рецензії мають бути зазначені: відповідність змісту і структури курсової роботи її темі; повнота досягнення мети (цілей), сформульованої у вступі; ступінь самостійності та ініціативи **студента**; уміння користуватися різними **джерелами** інформації; здатність студента до навчально-дослідницької діяльності; цінність висновків і пропозицій, зроблених **студентом**, можливість практичного застосування отриманих результатів; рекомендація про допуск курсової роботи до захисту. У відгуку можуть бути відображені й інші питання.

Якщо порушені вимоги щодо виконання курсових робіт, її повертають студенту для доопрацювання. Одержавши прорецензовану роботу, студент повинен усунути всі зазначені в рецензії недоліки, виконуючи необхідні доповнення в кінці роботи з указівкою питання, до якого воно відноситься.

Якщо робота не зарахована, то студент пише нову курсову роботу і разом з нею здає незарховану роботу в її первісному вигляді.

Студенти, що не усунули в курсовій роботі зазначені в рецензії недоліки, до захисту роботи не допускаються.

Дата і час захисту курсової роботи визначається за рішенням кафедри на підставі графіків навчального процесу. Захист студентами курсової роботи здійснюється перед комісією зі складу викладачів кафедри обліку і аудиту. Склад комісії визначає завідувач кафедри.

Захист курсової роботи відбувається публічно. При захисті роботи студент має розкрити її зміст, продемонструвати знання з теоретичних, методологічних та практичних аспектів теми, обґрунтувати власну думку. Після доповіді необхідно відповісти на питання членів комісії. Відповіді на питання повинні бути вичерпними і по суті заданих питань.

Крім того, автор курсової роботи повинен **відповісти** на запитання та зауваження керівника, викладені у письмовому відгуку або усних виступах.

Результат захисту курсової роботи визначається **балами**, які більшістю голосів визначають члени екзаменаційної комісії.

У тих випадках, коли захист курсової роботи визнається незадовільним, комісія **встановлює**, чи може студент подати до захисту ту саму роботу з доопрацюванням, обумовленим комісією, або ж зобов'язаний розробити нову тему, яка встановлюється кафедрою.

Студентам, які не захистили курсову роботу з поважної причини (документально підтвердженої), завідувачем кафедри може бути встановлено інший термін захисту.

Порядок нарахування балів за виконання та захист курсової роботи наведено у таблиці 12.

Таблиця 12 – Вимоги та кількість балів за виконання та захист курсової роботи

Ступінь відповідності темі і встановленим вимогам	Кількість балів
1	2
Теоретична частина курсової роботи (максимальна кількість балів-20):	
Повністю відповідає	15-20
Частково відповідає	6-14
Не відповідає	1-5

Продовження таблиці 12

1	2
Практична частина курсової роботи, включаючи висновки (максимальна кількість балів-40)	
Повністю відповідає	30-40
Частково відповідає	10-29
Не відповідає	1-9
Оформлення курсової роботи: текстова частина, таблиці, графіки, діаграми та ін. (максимальна кількість балів-10)	
Повністю відповідає	7-10
Частково відповідає	3-6
Не відповідає	1-2
Публічний захист курсової роботи на комісії (максимальна кількість балів-30)	
Оцінка «відмінно» (21-30 балів)	У процесі захисту курсової роботи студент показує глибоке знання теоретичного і практичного матеріалу за обраною темою, викладає його в логічній послідовності, правильно і повно відповідає на питання за темою курсової роботи, виразно і чітко викладає власну точку зору і може її аргументувати
Оцінка «добре» (11-20)	У процесі захисту курсової роботи студент показує знання найважливіших положень теоретичного навчального матеріалу за обраною темою, демонструє виконання практичних завдань, висловлює матеріал в логічній послідовності, правильно і по суті відповідає на більшість поставлених питань, допускає незначні помилки змістового і розрахункового характеру
Оцінка «задовільно» (6-10 балів)	У процесі захисту курсової роботи студент доповідає основні результати виконаного дослідження неповно, без належної аргументації і дотримання логічної послідовності, дає правильні відповіді лише на окремі поставлені питання, допускає помилки при відповіді на більшість інших питань за темою курсової роботи або не може дати на них відповіді
Оцінка «незадовільно» (1-5 балів)	У процесі захисту курсової роботи студент не може доповісти про основні результати виконаного дослідження, не відповідає на поставлені питання за темою курсової роботи або дає на них неправильні відповіді, не

	орієнтується в логіці побудови показників і не може пояснити їх економічний зміст.
--	--

ДОДАТОК А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Кафедра «Облік і аудит»

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Фінансовий облік»

на тему: _____
_____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
напряму підготовки _____
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

м. Харків - 201__рік

ДОДАТОК Б

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство _____	за ЄДРПОУ	01
Територія _____	за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання _____	за КОПФГ	
Вид економічної діяльності _____	за КВЕД	
Середня кількість працівників ¹ _____		
Одиниця виміру: тис. грн без десяткового знаку _____		
Адреса _____		
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на _____ 20__ р.

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1080		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Поточні біологічні активи	1105		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: з бюджетом	1130		
у тому числі з податку на прибуток	1131		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		

Гроші та їх еквіваленти	1165		
-------------------------	------	--	--

¹Визначається в порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики.

Продовження додатка Б

1	2	3	4
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400		
Капітал в дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Поточні забезпечення	1650		
Доходи майбутніх періодів	1655		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами,	1700		

утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900		

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК В

	Дата (рік, місяць, число)	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100%;"> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%; text-align: center;">КОДИ</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> </table>			КОДИ			0			1
		КОДИ									
		0									
		1									
Підприємство _____	за ЄДРПОУ _____										
Територія _____	за КОАТУУ _____										
Організаційно-правова форма господарювання _____	за КОПФГ _____										
Вид економічної діяльності _____	за КВЕД _____										
Одиниця виміру: тис. грн без десяткового знаку _____											
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):											
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку											
за міжнародними стандартами фінансової звітності											

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупні доходи) за _____ 20__ р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дохід від продажу продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Собівартість проданої продукції (товарів, робіт, послуг)	2060	( )	( )
Валовий:			
прибуток	2090		
збиток	2095	( )	( )
Інші операційні доходи	2100		
Адміністративні витрати	2130	( )	( )
Витрати на збут	2150	( )	( )
Інші операційні витрати	2180	( )	( )
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	( )	( )
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	( )	( )
Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	( )	( )
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	( )	( )
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	( )	( )

Податок на прибуток	2300		
Прибуток (збиток), пов'язаний з діяльністю, що триває	2305		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування та/або від переоцінки необоротних активів та груп вибуття, що утворюють припинену діяльність	2310		
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	2315		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	( )	( )

Продовження додатку В

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інші сукупні доходи	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншими сукупними доходами	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Разом сукупний дохід за рік (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2500		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2505		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2510		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2515		
Дивіденди на одну просту акцію	2520		

Керівник

Головний бухгалтер

